

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-3. szám.
Mová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Mová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadjatnak és
Azonkívül az összes hirdetés
irodáikban.
Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 89. szám.

Szerda, április 18.

A rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, április 18.

A mai rendkívüli közgyűlésnek olyan színes, élénk képe volt, mint egy rendes tavaszi közgyűlésnek. A teremben a bizottsági tagok nagy tömegben hullámanak, a karzatok tele vannak, színes tavaszi toalettek tarkállanak s bájos asszony és leányfejek mosolyognak le.

Bizonyos ünnepi hangulat terjeng a tavaszi verőfényben, amely a színes ablakokon a terembe ömlik. Az elnöki székben a főispán diszmagyarja is jelzi, hogy nem valami szürke ülés van.

Az ülés megindulása előtt folyik a politizálás, a választások esélyeinek mérlegelése, zug, zsong a terem, amikor a főispán megjelenik a teremben, élénk éljenzés fogadja, azután csönd lesz a teremben. Fölhangzik a miniszterelnök értesítése az új kormány kinevezéséről, majd a legfelsőbb kéziratot olvassák föl, amelylyel a király tudatja a törvényhatósággal az új országgyűlés egybehívását.

A közgyűlés ekkor már tisztára ünnepi aktus maradt, mert nem történik más csak az alispáni indítvány a kormány üdvözléséről, a melyet úgy mint az előbbieket zajos egyhangú éljenzés kíséri minden disszonancia nélkül, igazi testvéri, ünnepi egyetértésben.

Jelen voltak: Annau János, dr. Annau Ernő, Bezuk Lajos, dr. Balás Iván, Botka Béla, Bánlaki András, Bauer Henrik, ifj. Bobor Gyula, dr. Brájer Lajos, Benkovich Mihály, dr. Bodócsy Antal, Berlován Márk, Belitska Gusztáv, dr. Billitz Béla, Bajer Alajos, Babics József, dr. Bogdán Zsivkó, Barényi Gyula, Budur Sándor, gróf Csekonics Sándor, dr. Csávossy Ignác, Cordier Imre, Daniel Pál, dr. Dellimanics Lajos, Deutsch Hermann, dr. Eraszt Lajos, Franz J. L., Fóris József, Forster Imre, Frei Gusztáv, dr. Gyertyánffy László, Gyertyánffy Andor, dr. Györgyevics Mihály, dr. Grandjean József, Gyertyánffy Dénes, Gesztessy László, dr. Gyertyánffy Jenő, Haidegger Ödön, Hauser Károly báró, Hadffy Károly, Hertelendy Imre, Hajnal Manó, Horváth Zoltán, Jankó Agoston, Jankovics Szilárd, Junker János, dr. Klein Mór, Keresztes György, Karg Magnusz,

dr. Korsós Elemér, Knoll János, dr. Kehrer Károly, Kiss Kálmán, dr. Kiss János, dr. Kropf Sándor, Kvacák Nándor, dr. Kardos Samu, Kögl Béla, Lászlóffy János, Lowieser Imre, dr. Löffler Armin, dr. Mihálovics Ödön, Mayer Rezső, dr. Mangold Samu, Mencer Lipót, Martin József, Mirkov Lyubomir, Mijatov Ráda, Mihajlovics Dusan, Mesterovits Pál, dr. Milos Aurél, Mesterovits István, Marton Andor, dr. Nagy Dezső, dr. Oláh Béla, Palancsaky Gyula, Pavelka Mihály, dr. Pollák Győző, dr. Pap Géza, Popovics Pécsi Szilárd, dr. Pejov Lipót, Rónay Ernő, Rankovics István, Reitter Oszkár, Rankovics Szvetozár, Radonics Gyula, Rebák István, Röser Ádám, Rankovics Sándor, Solymos Gusztáv, dr. Stassik Ferenc, Szabó Kálmán, dr. Sándor Mihály, Szávis Gerő, Stenczer Adolf, dr. Saal Ferenc, Szabadkay Ignác, Sóka Ignác, Sztójánovics Vazul, Tallian Béla, Telecsky Kristóf, Tallian Emil, Tóth István, id. Tullics György, Thury Mihály, Tasnady Endre, Uzbasich Gáspár, Wosching I. György, Wagner Mátyás, Weisz Izidor, Wagner Mihály, Wattay Endre, dr. Várady Imre, dr. Weiterschan József, Wachtel Leo, Vogel Dezső Véghe Károly, Wadler Nándor, Viaskalics Milán, Véghe Ferenc, dr. Véghe Lajos, dr. Vászics Endre, dr. Weltscha Károly, Zsiross József, Zsiross Imre, Bogcha Márton, dr. Steinbach Béla, Zsiross Imre, Hegedüs Kálmán.

Az elnöki megnyitó.

Kévéssel 10 óra után dr. Dellimanics Lajos főispán elfoglalja az elnöki széket s azután a következő szavakkal nyitja meg a közgyűlést:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az elmúlt majdnem négy évtized alatt, azt hiszem a mai napnál szebb aligha virradt Torontálmegyére, amidőn is a tekintetes törvényhatóság hivatalosan is tudomást szerez az országgyűlés összehívásáról és ezzel a szent korona és a magyar nemzet között mindannyiunk által hön öhajtott egyetértés helyreállításáról. Hálát kell adnunk az isteni gondviselésnek, hogy ez megtörtént. Azt hiszem mindannyiok hő kívánságának adok kifejezést, ha az ezek hatalmas Istenéhez azon fohászszal fordulok, hogy áldja meg apostoli királyunkat, áldja meg nemzetünket és áldja meg azon hazafiakat, akik a béke létrejöttén fáradoztak. A rendkívüli közgyűlést megnyitom. (Zajos éljenzés)

A miniszterelnök leirata.

Utána jelenti a főispán, hogy a miniszterelnöktől leirat érkezett az új kormány kinevezéséről. A leiratot a tárgysorozatba nem lehetett

tízni, mert csak április 15-ikén érkezett. Így most kell, mint napirend előtti tárgyat előadni, amihez a közgyűlés egyhangulag hozzájárul.

Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző erre fölolvassa a leiratot, amely így végződik:

Midőn erről a vármegye t. közönségét új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesitem, egyszersmind azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy úgy engem, mint minisztertartásaimat legkegyelmesebb urunk, ő Felsége bizalma által élénk tűzött feladatunk megoldásában alkotmányos működésünkben, hazánk érdekében törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal támogatni fog.

A kormányelnöki leiratot élénk éljenzés kíséri s közbe az egyes miniszterek neveinek az említésénél is fölhangzik az éljen.

A királyi levél.

A miniszterelnök értesítése után dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző fölolvassa az új országgyűlés egybehívásáról szóló királyi levelet, amely a következő:

Mi Első Ferenc József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Kedvelt Hiveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hü és pontos végrehajtása fölött örködni.

Mint hogy az 1848. évi IV-ik t.-c. 1-ső §-a az országgyűlést évenként Budapestre egybehívati rendeli, és mint hogy számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik:

Ennélfogva elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó év május havának 19-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapestszékesfővárosunkba egybehívjuk.

Minekfolytán Nektek ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyétek mindazokat az intézkedéseket, amelyek a törvény értelmében szükségesek arra, hogy az 1874. évi XXXIII. és az 1899. évi XV. t.-cikk által rendelt módon és a fennálló törvények által meghatáro-

A „TORONTÁL” tárcája.

Strófák.

Hogy a szerelmes lantosoknak
Közismert nyelven zengjek én,
Bevallom: nálam hibeibb ifjut
Sehol se ielsz e földtekén.

Hajadnak bűvös szókeségét
Meg nem dalolni, nem lehet,
Ledőlné mind a bűszke páma,
Ha látná ezt a természet!

Mit nékem Elza, Dóra, Lenke,
Vagy Sulamith, ki sirba szállt,
A multban és a bus jelenben
Nem ismerék ily rózsaszált!

E szókeség kísér e földön,
Oh minden álom szöke már,
És nappá teszi éjszakámat
Ez aranyzóke napsugár.

És mert e napot úgy imádom,
A holdhoz sirok sokszoron,
És csöndes, bűvös éjszakákon
Egy dalt verek ki kobzomon.

Egy dalt, mely csupa szemrehányás,
Egy dalt, mely csupa méla vád:
Hogy engem holdhoz hagysz dalolni,
S te átalszod az éjszakát.

Ah, mért nem járunk kéz a kézben,
Hol madár szól s virág fakad,
És csókot lopni, — ez sem,
A legutolsó gondolat!

Van bennem láng, van bennem élet,
Van bennem élet, életem,
S én elepedek Tantulusként,
Nagy ég, óh mi lesz én velem?!

Te ismered az irodalmat,
Te tudod: lantos nincsen itt,
Ki, miként én, a lábaidhoz
Lerakja legszebb rimeit.

Miként az éjjel . . . Amde látom,
E hasonlat nem új nagyon,
Azért, ha nem haragszol érte,
E hasonlatot elhagyom.

Ha édes, szöke fejceskedet
Egyszer szivemre hajtánád,
A legszebb dalt, mit el se sirtam,
Oh csakis akkor hallánád!

És mind e szép, nemes rajongás
— Oh szörnyű vézset, — mit sem ér, —
Szivem, galambom! ah te nem adsz
Egy falatkát a szivemér!

Ha egyszer majd egy csöndes éjen
Megzörgetik az ablakot,
Oh föl ne ébredj álmaidból,
Mert aki zörget: én vagyok.

Mint holdkóros, bolyongva szerte,
Te hozzád is betérek én . . .

A dalnak vége, mert ez dal csak,
És semmikép se rémregény.

—odi.

A német bíró.

Kopogtak; Amesreiter József királyi bíró azt kiáltotta: „szabad!” Az ajtóban megjelent özvegy Zwenger Karolina, egy ingatlan tulajdonos volt felesége. Fiatalt, csinos, gömbölyű asszonyka.

Egy hétévesnek látszó leánykát vezetett a kezénél fogva, ki szemérmesen nézett a padlóra. Maga Zwenger asszony is bizonyos zavarban volt, mely rendszerint elfogja azokat, kik a ható-

ságokkal érintkeznek. Aztán meg Amesreiter ur oly különösen bandzsalitott pápaszemének üvegje mögül s oly szokatlanul nézelődött.

Talán — gondolta Zwenger asszony . . . ? De ez lehetetlen.

Mert Amesreiter ugynevezett „fényes” tehetőségű jogász volt, az államvizsgát kintintéssel teite le, ennélfogva nőekkel nem foglalkozott.

Nem, ilyenekre az nem gondolt. Szokása volt mindig úgy néznie, ennélfogva Zwenger asszonynak nem volt oka elvörösödni.

— Nos, mit akar? A fiatal asszony azt akarta, hogy a gyermeket, mivel a férje meghalt s magának gyermekei nincsenek, szóval a gyermeket magához vehesse.

Jól van, illetve éppen nincs jól. Mit jelent az, „magához venni”? Micsoda lehetetlen szavak ezek egy világos jogügyletben?

Zwenger Karolina asszony a vele együtt megjelent Furtner Franciskát gyermekéül akarja fogadni, adoptio, vagyis gyermekelfogadás és pedig adoptio specie minus plena utján, mire nőszemély már a codex Maximilianus Bavaricus érvényességének idején a 11. paragrafus 5. szakaszának 1. része szerint fel volt jogosítva.

— Nem így van-e? És ha így van, Zwengerné, miért mondja akkor, hogy „magamhoz venni”? Miért nem tud a jogügylet teljesítésére vonatkozó akaratának szabatos kifejezést adni?

A gömbölyded asszony ezt igazán nem tudja, de azt tudja, hogy az előtte álló dülleddszemű hosszú férfit, aki ugyszólván lefröcsösöli nagy tudományával, királyi bíró, tekintélyes személyi-

zott számban megválasztandó képviselőitek ezen az országgyűlésen megjelenhessenek és a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradtunk.

Kelt Bécsben, 1906. évi április havának 8-ik napján.

FERENC JÓZSEF s. k.

Wekerle Sándor s. k.

A legfelsőbb királyi meghívó levél meghirdetett s további eljárás véget kiadatik az alispánnak.

A kormány üdvözlése.

Most Jankó Ágoston alispán emelkedik szólásra s a következőket mondja:

Valahányszor új kormányt nevezett ki a király, a törvényhatósági bizottság mindannyiszor üdvözölte és biztosította támogatásáról. Tette ezt részben udvariasságból, de meggyőződésből is, mert bizton elvárhatta, hogy a nemzet többségéből az apostoli király által kinevezett kormány működése csak a nemzet jólétének előmozdítására irányulhat. Most, midőn az új alkotmányos kormány hivatalának átvételét tudatja és kéri támogatásunkat, szintén üdvözöljük őket őszinte szívességgel és biztonsi-
sijuk odaadó támogatásunkról. Tehetjük annál nagyobb lelkesedéssel és örömmel, mert a férfiak hazafias önmegtartóztatásának köszönhetjük az alkotmányunkat fenyegetett veszedelem elhárítását és a belbéké helyreállítását.

Ezek a férfiak képviselik a nemzeti aspirációinkat és ezektől várjuk alkotmányunk biztosításának megerősítését és az egyes magyar nemzeti állam léptéke érdekében megkezdett munka befejezését.

Az alispán szavait szintén meleg éljenzés kíséri s indítványát a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadja, mire az elnöklő főispán határozatilag kimondja, hogy a törvényhatóság följáratlag üdvözölni fogja a kormányt.

Az elnöklő főispán ezután indítványozza, hogy a közgyűlés ünnepi formájának megtartására mást ne tárgyaljon s a törvényhatóság a közgyűlés folytatását f. hó 23-ikára tűzze ki.

A bizottsági tagok egyhangúlag hozzájárulnak az indítványhoz s ezzel a közgyűlés a főispán elítélésével véget ér.

Választási mozgalmak Torontálban.

— április 18.

A vármegyében megindult választási mozgalmakról újabban a következőket jelentik:

Nagykomlóson tegnap alakult meg az alkotmánypárt, amely jelöltjévé egyhangúlag Buding Károlyt kiáltotta ki. Kivüle jelöltként emlegetik még dr. Rózsa Vilmóst függetlenségi és Hadzsi Kosztát nemzeti programmal.

ség. Eppen ezért nem meri bensőleg elbűnni és bevallani magának, hogy a bíró tudományossága és állása ellenére is tökéletlenül fráter. Kétféle álat, mint Zwinger Nepomuk ingatlanulajdonos — Isten nyugosztalja — mondani szokta.

Nem, ehhez nem volt bátorsága: egy órán át felelt a legvadabb kérdésekre, melyeket a kitüntetéssel vizsgázott Amesreiter József hozzá intézett és ha egyik-másik kérdés különösnek tűnt föl előtte, szerényen úgy gondolkodott, hogy egyszerű elméje nem képes a titokzatos bölcsesség felelni. Végre az adoptio minus plena nyelvére volt utva. Ekkor így szól Zwingernek a kis leányhoz:

— Így, most köszönj te is szépen, Amesreiter urnak, hajlítsd meg magad s add virágcsokrot.

A kis leány bókol, amiért ezt az iskolában az angolkisasszonyoknál tanulta s bokréját a szigorú ur felé nyújtotta.

Két rózsát volt benne és három pettyes szegfű. Ilyféle tény Amesreiter Józseffel még nem esett meg. Zaverba jutott.

Azonban, mielőtt még feleszmélt és az esetet helyesen megítélte volna, a virágok már kezében voltak s Zwingernek a leánykával elkövetett. Néhányszor föl s alá sétált a bíró s gondolkodott. A dolog nem volt egyszerű.

A tagadhatatlan ajándékozás esete „forgott fenn”, a donatio inter vivos, amely jutalmazásként is történhetett. Ez azonban a bírói hivattással összeférhetetlen dolog. Min mondottuk, Amesreiter jogász elmeállal átgondolta az eseményt és serény kutatás után megtalálta a helyes cselekvés útját.

Lovrinban Orenti Viktor német nemzetiségi programmal próbálkozik meg a svábok közt. Nagykikindán dr. Zsiross Lajos ottani ügyvédet emlegetik jelöltül alkotmánypárti programmal.

Ozoran Botka Bőával szemben nemzeti-ségi programmal dr. Manojlovics Jánost akarják fölléptetni.

Törökbecsén két nemzetiségi jelölt van: dr. Pavlovics Lyubomir és Mrksics Jája.

Törökkanizsán a nemzetiségiak szintén akarnak jelöltet állítani dr. Ilic Brenko személyében.

Párdányban is van nemzetiségi jelölt: Vuics Branko.

Pancsován pedig Miletics Szlavko, aki legutóbb is ellenjelöltje volt Daniel Ernő bárónak.

*

A vármegyei, valamint a városi központi választmány ma délután tartott ülésén egy Torontálvármegyében mint Nagybecskerekben a választásokat április hó 29-ikére, vasárnapra tűzte ki.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 6 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 6 óráig 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasó helyisége (Váraljai-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 óráig este 10-ig, vasár- és ünnepnapokon délután 2 óráig este 10-ig.

Május 14. Közig. bizottság ülése.

Április 23. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— Személyi hír. Gönczy Béla a keresk miniszterium kiküldöttje ma Nagybecskerekre érkezett a Nagybecskerek és Titel között építendő vasutvonal közg. bejárása ügyében.

— A megyei áll. választmány ülése. Torontálvármegyei állandó választmánya, miután a nagy tárgyalmas miatt nem fejezhette be a közgyűlési tárgyak előkészítését, e héten folytatja még ülését.

— Nász a Daniel-családban. Aradról jelentik: Fényes esküvő volt tegnap délelőtt Aradon. Szamosújvár-németi báró Daniel Ernő valóságos belső titkos tanácsos, a főrendiház örökös tagja és neje szamosújvár-németi báró Daniel Ernőné, szül. cséri Cséry Szeréna fia szamosújvár-németi dr. báró Daniel Tibor es. és kir. tartalékos huszárhadnagy délelőtt 11 órakor a minoriták templomában tartotta esküvőjét végvári Neuman Margit kisasszonnyal, végvári Neuman Dániel és neje végvári Neuman Dánielné, szül. Fürst Mária leányával. A polgári kötést a

Megparancsolta az irnoknak, hogy újabb vegye elő a jegyzőkönyvet, aztán így diált: — Toldalék. — Megvan?

Toldalék.

— Először: A fenti jegyzőkönyv befejezése után az adoptált gyermek az adoptáló anyja ösztörszérére az előírt bírónak öt szál virágot adott át — adott át.

— Várjon csak, micsoda virágok ezek? — Kettő rózsát — mondta az irnok — s a többi három szegfű.

— Ugy? Akkor... hát írja... öt szál virágot adott át... vessző... melyet a jelen bíróság mint két rózsát és három szegfűt ismert fel.

— Másodszor: Alólirott bíró a fent leírt virágokat elfogadta, megfontolván azt, hogy el nem fogadás esetén a fogadott gyermekben a hála természetes érzését elfojtotta volna.

— Harmadszor: Az öt virágot s az aktákat a bírósági elnök urnak a kéressel küldöm át, kegyeskedjék viszontnyilatkozni, vajjon elfogadására nézve a habozás helyén való e.

Így. Ez is megtörtént. Az irnok a rózsákat és a pettyes szegfűket egy kekesfehér cérnaszállal átkötözte, aztán az aktáskába helyezte, ahol a virágok csakhamar megüledtek, mint minden eleven élet, mely akták közé kerül.

Amesreiter József pedig emelkedett hangulatban érezte magát. Cselekedete olyan volt, aminőt egy kitüntetéssel vizsgázottól joggal várhatnak.

Vagy egy kétféle állattól, mint a megboldogult Zwinger Nepomuk mondani szokta.

Thoma Ludwig.

menyasszony szülői házában Institoris Kálmán polgármester végezte, az egyházi áldást pedig Csák Cirják dr. minorita rendfőnök adta az új párra. A nászlakomát szük családi körben tartották meg a Neuman-palotában. A nász-lakoma után az új pár különvonaton utazott Sztamora-Moravicára, amely vasuti állomás legközelebb fekszik Daniel báró gáji birtokához. A különvonat a kalauz kocsin kívül csak egy szalonkocsiból állott s azt egy gyorsvonatu mozdony vitte. A fiatal pár délután 5 óra 51 perckor Sztamora-Moravicára érkezett.

— Esküvő Dr. Dukasz József április 17-ikén Budapesten házasságot kötött özvegy Stagenschmidt Jánosnéval Nagybecskerek-ről. A frigyét a lipótvárosi Szent-István bezillikában áldották meg egyháziilag. Tanúk voltak Pitroff Kornél m. kir. erdőfelügyelő Szegedről és Lang Adolf műépítész Budapestről. Az új házaspár az esküvő után Délolaszországba utazott. Haasz Fülöp április 25-ikén vezetni oltárhoz a nagybecskereki izr. templomban Schlesinger Kornélia kisasszonyt.

— Országos gépésznagygyűlés. Az ország összes gépészei közül husvétvasárnapján közel 350-en országos nagygyűlésre gyűltek össze a József-műegyetem nagyteremében. Pfeifer Ignác műegyetemi tanár vezette az ülést. A 30-as bizottság beszámolt egy évi működéséről. Jelentését és az ezután előterjesztett pénztári kimutatási tudomást vették. Az alapszabályokat némi módosítással elfogadták s azután megejtették a választásokat. Előnk lett: Kiss Lajos, alelnökök lettek: Mihalovics Antal, Mors László, ügyvezető titkár: Juhász László, jegyző: Balás Károly, Hegyi Sándor, pénztáros: Simonfi Béla és Palatinus Ádám. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Dóczy Lajos, Rosta János, Kiripolszky Károly, Fodor József, Szerdahelyi Bálint, Kádár Antal. Választottak ezenkívül 12 fővárosi rendes, 6 fővárosi pót- és 12 vidéki rendes választmányi tagot. Végül az indítványokat tárgyalták. A nagygyűlés után társas lakoma volt.

— Katonai pótló bevásárlás. A magy. kir. szegedi 3. honvédszázad parancsnoksága a tenyésztőktől folyó évi május és június havában nagyszámú pótlóval fog vásárolni. Felkérjük megyei lötenyésztő közönségünket, hogy katonai célokra tökéletesen alkalmas, ép, erősen kifejlett, jó járású, 158–166 cm. magas, 4–7 évet betöltött lovaikat ne adják el, hanem azokat az ezred részére május és június haváig tartsák meg. A bevásárlás helyét és idejét az érdekelt községekkel levélileg közölni fogjuk. A megyei gazd. egyesület.

— Lezuhant harangok. Kovaszinc arad-megyei községből jelentik, hogy tegnapelőtt reggel hat órakor kigyúladt ott a nagy görög katolikus templom tornya. Mire a tűzet észrevették, már lángban állott az egész torony s oltásra már csak azért sem gondolhattak, mert a közszégekben tűzoltóság nincs, a szomszédból hozni pedig teljesen fölösleges lett volna, miután bizonyos volt, hogy addig a torony teljesen elhamvad. Az égő toronyban három harang volt, két kisebb és egy nagyobb. A nagyharang egy része elolvadt, a kisebbek azonban, amikor az alvány elégett, lezuhantak a padlásra. Amikor a tűz megszűnt, a két kis harangot leeresztették. A tűz keletkezésének okát azonnal megállapították. A templomban ugyanis hajnali öt órakor Miklócsy János plébános istentiszteletet tartott s a régi szokás-hoz híven, Krisztust temették el. Ezelett a toronyban gyermekek kalapáltak, akik a magukkal föl vitt égő gyertyákat fönn felejtették. Ettől származott aztán a tűz. A tűz a templom tornyát egészen elhamvasztotta, úgy, hogy azt teljesen újjá kell építeni.

— Elfogott lélekufarnó. Pancsováról írják: Lestyánszky pancsovai határrendőrségi kapitánytól folyó hó 11-én egy elegánsan öltözött nő utligazolmányt kért. Lestyánszky határkapitányának a nő gyanusnak tűnt fel és úgy adott neki utligazolmányt, hogy esetleg alkalmas legyen e nő cselekedetét megfigyelni. A határrendőrségi biztosok egész nap szemmel is tartották s nem hiába. E hó 12-én ugyanazon korán reggeli órákban megjelent az illető nő, aki Jarkovácski Lyubica dolovai születésű, plevnai (Bulgária) illetőségű nő a dunai elővesztelő hajóállomáson két áldozattal, névleg Tarica Julka crepajai illetőségű és Péri Danica karlócai illetőségű leányokkal, ahol is őket Bódy határrendőr-biztos elcsippte és a kapitány elé állította. A kapitány a vizsgálatot nyomban megindította és fél napi erőyes vizsgálat után és a leányok terhelő vallomása alapján sikerült Jarkovácski Lyubicát beismerésre bírni. Bevallotta, hogy azon ürügyei akarta a leányokat kicsempészni, hogy Plevnában levő kávémérésükben alkalmazást nyerne. A lélekufarnót 10 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélték, az ítélet jogerős lett, mert az elzárási büntetést nyomban megkezdte és a kirótt pénzbüntetést pedig lefizette. A leányok pedig, mivel a csempészéstől kapott előlegekből

stitórius Kál-
egyházi áldást
rendfőnök adta
ük családi kör-
otában. A nász-
ronaton utazott
ati állomás leg-
birtokához. A
csak egy szalon-
onatu mozdony
óra 51 percór

József április
kötött özvegy
Nagybecskerek-
István baziliká-
Tanuk voltak
Szegedről és
Az új házasa-
zágba utazott.
vezeti oltár-
ban Schlie-

As. Az ország
napján közel
ültek össze a
Pfeifer Ignác
ést. A 30-as
éséről. Jelen-
éztári kimu-
bályokat némi
megejtették a
os, alelnökök
zó, ügyvezető
Balás Károly,
Béla és Pala-
tagjai lettek:
lszky Károly,
Kádár Antal.
rendes, 6 fő-
választmányi
lták. A nagy-

A magy. kir.
ncsnoksága a
nius havában
ni. Felkérjük
hogy katonai
ösen kifejtett,
—7 évet be-
szokat az
aváig tartják
t az érdekelt
k. A megyei

aszinc arad-
napelőtt reg-
nagy görög
tüzet észre-
ész torony s
lhattak, mert
szomszédok
volna, miután
y teljesen el-
harang volt,
gyharang egy
amikor az
ra. Amikor a
leeresztették.
megállapított
öt óraker
etet tartott s
temették el.
apáltak, akik
főnn felejtet-
tüz a tem-
a, úgy, hogy

ováról írják:
orségi kapi-
öltözött nő
kapitánynak
ott neki uti-
legyen e nő
dorségi biz-
tták s nem
eli órákban
ovacska
(Bulgária)
állomáson
ka erepajai
illetőségű
ndör-biztos
A kapitány
és fél napi
terhelő val-
ubicát be-
a ürüggyel
Plevnában
yennek. A
100 korona
lett, mert
zedte és a
A leányok
előlegekből

annyi pénzzel rendelkeztek, hogy sajátjukból utazhattak, illetőségi helyükre utasítottak.

Az anarkisták szállítója. Mint Temesvárról jelentik, Isza János lukareci bányamunkást feljelentették a csendőrségnél, hogy anarkistáknak dinamitot szállít, amelyet ő a város tulajdonát képező lukareci kőbányából lopott. A feljelentés szerint Isza a nagytopoloveci vásáron páironokat és gyukanócokat adott el egy jezvini lakosnak. A házkutatás alkalmával 4 1/2 csomag dinamitot találtak nála. Isza azt vallotta, hogy a dinamitot ő nem lopta, hanem megtakarította ott, ahol a sziklarepezéstől a dinamit felesleges volt. Arra a kérdésre, hogy mit csinált a megtakarított anyaggal, azt felelte, hogy részben egy halásznak adta, aki azt a halak elbődítésére használta, részben pedig a szabójának, aki ezért öltönyöket készített neki. A csendőrség letartóztatta.

Gyanus halál. Bresciu János dragsinai lakos Dragsinán f. hó 15-én este meghalt. A falubeliek azt állítják, hogy Bresciut két héttel ezelőtt Zsiván János, Zsiván Jánosné és Kozák Éva kapákkal agyba-főbe verték és Bresciu az akkor kapott sebekben halt meg. A való tényállás megállapítása végett az ügyészség elrendelte a boncolást.

Halálos tréfa. Utvin községben tegnapelőtt délután Zárta Péter odaváló 15 éves legény tréfából lövöldözni kezdett. A tréfa rosszul végződött, mert az egyik golyó a házából éppen kilépett Kozsokár Lázár mellébe furódott, aki azonnal összerogyott és meghalt. A vizsgálatot megindították.

Színház és Irodalom.

Sabinnók elrablása. Ez a régi jó bohóság tegnap este is elpusztíthatlan frissességgel mulattatta a színházi közönséget. Kevesen voltak ugyan a színházban, de aki ott volt, ezutal is jóízűen kacagott s úgy élvezte a darabot, mintha a legmodernebb francia bohózat előadásán volna. Hozzájárult a hatáshoz a szereplők gondos játéka, így Szalóki diszkret s a mellett kacagtató alakítása Rettegi szerepében, továbbá Papp Ilona, S. Kürti Margit, Molnár Vilma, Haraszti, Sik Rezső, Remete Géza, Virányi a többi szerepekben. (S—s.)

A Színház és Élet husvéti száma nagyobb terjedelemben, érdekes és változatos tartalommal jelent meg. E számban közli újabb pályázatát: kik az ország legkedveltebb színészei? Színész-jellemrajzai sorozatában e héten Garsi Mariska művészetét ismerteti. A cikket, melyet Vajda László írt, öt érdekes Garsi-kép díszíti. A lap tartalmából kiemeljük a következő cikkeket: Virágvasárnap (vezető cikk). A színész (Moly Tamás tanulmánya). Japán színészet: Kec Alfréd cikke, 3 rajzzal). Mért nem énekel a Loreley (Hajdu Endre tarcája). Virágvasárnap strófák. (Peterdy Andor verse, a költő arcképével). Hogy lettem én drámaíró (id. Dumas Sándor emlékirataiból). Fedák Sári színeváltozása (Vári Rezső cikke). Öntözök a primadonát (csevegés, 3 karrikatúrával) stb. Az érdekes és tartalmas szám 20 fillér. A Színház és Élet előfizetési ára negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

TÁVIRATOK.

A választási mozgalmak.

Hírek a központból.
Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt 10 óraker Temesvárról 150 tagu küldöttség tisztelgett Wekerle Sándor miniszterelnöknél, hogy neki a város képviselői mandátumát felajánlja. Jeszenszky Béla és Sztura Szilárd tolmácsolták a küldöttség, illetőleg megbízók kérését, mire Wekerle Sándor kijelentette, hogy köszönettel veszi a temesváriak bizalmát s a jelöltséget elfogadja. Hangoztatta azután a miniszterelnök, hogy most a politikai válaszfalnak le kell omolnia s egyesült erővel kell küzdeni az ország haladásán. Igaz ugyan, hogy most egyes nagy kérdéseket ki kellett kapcsolni s a kormány csak átmeneti, de azért sok nagyfontosságú kérdést a megoldás útjára vihet a kormány. Beszéde során nyilatkozott a miniszterelnök a választói jogról, amelynek dolgában félreértéseket lehet észrevenni. Konstatálja, hogy a választói jog reformja, a legszigorubb demokratikus elven nyugszik, tehát általánosnak kell

lenni s ez általánosság megkívánja, hogy a választás minél kisebb területen, községenként történhessenek.

Wekerle azután barátságosan elbeszélgetett a temesváriakkal, akik nagy lelkesedéssel távoztak a miniszterelnöktől. Délben Wekerle tiszteletére villás reggeli volt.

Budapest, április 18. (A „Torontál” ered. távirata.) A főváros V-ik kerületében, ahol Sztérényi József államtitkár volt eddig az egyedüli jelölt, tudvalevőleg most fölléptették Sándor Pált, a volt képviselőt. Sándornak ma ajánlották föl küldöttségileg a jelöltséget, aki ezt el is fogadta.

A délvidek.

Temesvár, április 18. (A „Torontál” eredeti táv.) Temesvármegyében az egyes helyeken eddig a következő jelöltek vannak: Temesvár. Wekerle Sándor alkotm. Ujarad. Krauszhaar Károly alkotm. — Philip János pkiv.

Lippa. Kabdebo Gergely alkotm. Rékás. Dragonescu Döme alkotm. Babes Emil dr. alkotm. — Koleszár János alkotm. — Brediceanu Caius dr. nemz. Csáková. Beniczky György dr. alkotm. — Breban György nemz.

Orcyfalva. Szivák Imre dr. alkotm. Végvár. Csepreghy István alkotm. — Pepa János nemz. Kisbecskerek. Steiner Ferenc függ. — Bireauc Demeter nemz. — Ádám György dr. nemz.

Moravica. Sztójánovics Iván báró alkotm. — Prostean Miklós dr. nemz. Fehértemplom. Pescha Miklós dr. alkotm. — Tomics Jása nemz.

Lugos, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Krassószörényvármegyében a jelöltek eddig a következők: Lugos. Makay Ágost dr. függ. — Dr. Popovicu György n.

Facset. Juhos Gyula alk. — Schönerfeld László. — Mocsonyi Antal nemz. Karánsebes. Burdia Szilárd alk. — Sirbu János nemz. Bogsán. Kristóffy József pk. — Weisz Julián alk. — Brediceanu Koriolán dr. nemz.

Szászka Novacu Aurél dr. nemzet. Nagy-Zorlenc. Graenzenstein Artur alk. — Vlád Aurél dr. nemzet. Oravica. Sztérényi József alk.

A király Budapesten.

Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Legújabb bécsi jelentések szerint a király május 10. és 15-ike között jön Budapestre s körülbelül június közepéig marad a magyar fővárosban.

Nyiri Sándor a közös hadügy-miniszteriumban.

Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint beavatott forrásból jelentik, Nyiri Sándor volt honvédelmi miniszter a közös hadügyminiszteriumban osztályfőnök lesz.

Fejérváry Abbáziában.

Budapest, április 18. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Abbáziából jelentik, Fejérváry Géza báró tegnap odaérkezett. Fejérváry hosszabb ideig marad Abbáziában.

Pestvármegye közgyűlése.

Budapest, április 18. (A „Torontál” ered. táv.) Pestvármegye ma d. e. Fazekas József főjegyző elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen kihirdették az országgyűlést egybehívó királyi levelet. A közgyűlésen fölolvasták a tisztviselők névsorát s az ellenállásban résztvevőket zajos ovációban részesítették, Holló Lajos indítványára pedig elhatározták, hogy azoknak a tisztviselőknek a neveit, akik mindvégig kitartottak az ellentállásban a vármegyeházán elhelyezendő emléktáblán megőrokitik.

A Vezuv kitorése.

Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nápolyból jelentik: A Vezuv körül fekvő községekből, Ottajanót és San-Anastáziát kivéve, a hol hamueső esik és sötétség van, semmi nevezetesebb jelentés nem érkezett. San-Giovaniban hozzáálltak a gépházak tisztításához az ipari üzemekben és néhány nap mulva megkezdik a munkát.

Matteucci tanár legújabb jelentése a következő: Az éjjel általában nyugodtan folyt le. A Vezuv háborgása már csak gyöngye hamukilökésekben nyilvánul a keleti oldalon. A villamos készülékek kevésbé nyugtalanok. Kitorésektől nem kell tartani.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906. április 18.
A készárutözsde hivatalos árjegyzése.

B u z a	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára			
	Kilós	kor.-tól kor.-ig	Kilós	kor.-tól kor.-ig		
Tiszavidéki	75	16.50	16.70	79	17.35	17.60
Pestvidéki	74	15.95	16.20	78	16.85	17.20
Bánsági	75	—	—	79	17.30	17.40
Bácskai	74	16.06	16.35	78	17.20	17.40
Szerbiai	76	—	—	—	—	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	13.45	13.60
	középmínőségű	13.58	13.40
Árpa	takarmanýáru I. r.	14.20	14.40
	másodrendű	14.40	14.20
Köles	elsőrendű	16.30	16.60
Zab	középmínőségű	16	16.30
Tengeri	belföldi új	13.40	13.60
	román vagy bolgár	—	—
	cinqnantin	—	—
Repec	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, április 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak néhány fillérel estek. Déli zárati-
kor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	16.50
Buza (októberre)	16.58
Rozs (áprilisra)	13.48
Rozs (októberre)	13.46
Tengeri (májusra)	13.32
Zab (áprilisra)	15.82
Zab (októberre)	12.60

Nyiltér.*)

Mindenütt kapható

Szaga Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,
a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

(353-42.6)

*) Az o rovai alatt köszönetkért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1906. október hó 1-től

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 06 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 28 p.; este 7 óra 06 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 6 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

FOGAK ÉS FOGSOROK

kaucsuk és aranyinylemezzel,
=szájpaddás nélküli fogsorok, =
aranykorona és hidmunkák, fer-
den nőtt fogak szabályozása,
porcellán és mindennemű fog-
tömések a legfokéletebb for-
mában készíttetnek

DR. IVÁNYI MÓR,

tb. megyei főorvos fogmütermében

egy elsőrangú külföldi fogtechnikus közre-
működése mellett.

Rendelés 9-5-ig.

Rendelés 9-5-ig.

271-x.13

Két butorozott

szoba

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.

(335-x.19)

TÖRÖK A SZERENCSE KOVÁCSA!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez.
Rövid idő alatt **25 millió** koronánál több
nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek: ezek között a **két legnagyobb** nyere-
ményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több
50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, és ezeken kívül számtalan
10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysors-
játékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000,
2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000,
3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még
sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3.—

1/2 „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket *utánvétellel* vagy az *összeg előzetes beküldése* ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 22-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután a szerencseszámok gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa

Sürgöncim: Törökék, Budapest. bankháza, BUDAPEST. Sürgöncim: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei: Központ: *Teréz-körút 46/a.*

I. fiók: *Váci körút 4/a.*

(433-8.1)

II. fiók: *Múzeum-körút 11/a.*

Bámulatos olcsó harisnyák.

370-10.8

Patent gyermek harisnyák

szám 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

párja krajcár 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36

Női flor harisnyák a legújabb divatszine-
ben. Párja csak **45 kr.**

Színes divat férfi harisnyák a legnagyobb
választékban
Párja **40 kr.**

WÉHNER GYÖRGYNÉL Nagybecskerek.

Alibunári járás főszolgabírájától.

1319. szám. 1906.

423-3.3

Pályázati hirdetmény.

A Végszentmihály községben meg-
üresedett végszentmihályi községi jegyzői
állásra pályázatot hirdetek s felhívom
azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják,
hogy szabályszerűen felszerelt pályázati
kérvényüket hozzám f. év április hó 26-ig
nyujtsák be.

Az állással a következő javadalma-
zás jár:

1. Kézpénzfizetés 1600 korona.
2. Utátalány járáson belüli utazásra 100 korona.
3. A község ház épületében szabad lakás.

4. 800 négyzet öles herés kert.
5. Két öl tűzifa hazaszállítva.
6. Hivatalos ügyben ingyen fuvar, vasuton való hivatalos utazáskor II. oszt. vasuti jegy megtérítése.

7. Anyakönyvvezetővé leendő kineve-
zés esetén 160 korona tiszteletdíj.

Kelt Alibunáron, 1906. évi április hó
11-én.

Radonics,

főszolgabíró.

Hirdetmény.

A nagybecskereki róm. kath. hitközség
árvaházi bizottsága az árvaház céljainak
szolgálaladó épület átalakítási munkálatai-
nak ajánlati verseny, illetve szóbeli árlejtés
utjáni biztosítását határozta el.

Felhívom tehát a vállalkozni kívánókat,
hogy 1000 korona bánatpénzzel ellátott
ajánlataikat 1906. április 25-éig hozzám
benyujtsák. A benyujtott ajánlatok ugyanaz
nap délután 5 órakor fognak a róm. kath.
hitközség irodájában az árvaházi bizottság
ülésén felbontatni és ajánlattevők közt a
bizottság határozatához képest szóbeli ár-
lejtés is fog tartatni.

A bizottság feontartja magának a jo-
got az ajánlatok közt szabadon választá-
hatni, esetleg valamennyit visszautasítani.

A terv és költségelőirányzat alulírt
hitközségi elnöknel naponta délután 3-4
óra közt megtekinthető.

Nagybecskerek, 1906. április 10.

419-3.2

Franz J. L.,

hitközségi elnök.

1059. szám. 1906.

431-3.1

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett sára-
falvai községi jegyzői állásra pályázatot
hirdetek. Felhívom mindazokat, akik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883.
évi I. t.-c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi
XX t.-c. 3. §-ában körülírt képességüket
és eddigi működésüket igazoló okmányok-
kal felszerelt kérvényüket folyó évi május
hó 4-éig hozzám adják be.

A jegyző javadalmazása:

1. Törzsfizetés 1600 korona, mely
összegeből a községet 1280 korona kész-
pénz, 12 kor. 12 fillér pótkert haszon-
értéke terheli. Az 1904. évi XI. t.-c. alap-
ján végleges rendezés után 307 kor. 88
filler készpénz fizetési kiegészítés címén az
állampénztárt fogja terhelni.

2. Az adóhivatalhoz és a járás terü-
letére való kiszállások fedezésére évi átalány
120 korona.

3. Természetbeni szabad lakás a meg-
levő mellékhelyiségekkel.

4. A volt házikert kárpótlása címén
haszonélvezetre átengedett pótkert.

5. Szabályrendeletileg megállapított
magánmunkálatok után szedhető díjak.

Perjámos, 1906. évi április hó 14-én.

Gyertyánffy,
főszolgabíró.

Kifogástalan, hangját tel-
jesen tartó, használt

rövid zongora

azonnali megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

(432-x.1)